

FALLGROPAR

Praktiska och byråkratiska råd att undvika dem.

Observera att detta inte är en fullständig och exakt beskrivning av stödregler och lagsstiftning.

Bilderna som använts är förvaltningens eller skapade med AI. Vipumobilens bilder har inte använts.

ALLMÄNT

- Ansökan:
  - Förstå vad det du fyller i betyder
  - Förstå vad det du inte fyller i betyder
  - Om någon annan fyller i förstå vad det som de fyllt i betyder
- I dagens system krävs det växelverkan med myndigheterna året runt (bilder, tilläggsåtgärder, dokumentövervakning...)
  - Svara på myndigheternas kontakter
  - Kan vara svårt att helt basera sig på utomstående hjälp
- Bättre att fråga en gång för mycket
- E-posten är viktig

ATT ÄNDRA PÅ ANSÖKAN

- Under ansökningstiden kan ni göra så många versioner ni ids
- **Då ni meddelas om övervakning upphör ändringsmöjligheten**
  - Börjar i slutet av juni
- Ha alltid ansökan i skick
- Ändra genast då behov uppstår

DÅLIGA VALLAR 1/6

- Produktionsvallar består av odlade gräs- och foderväxter, producerar en skörd som kan säljas
- På naturvårdsvallar kan gräsen och foderväxterna vara "vilda"
- Samma krav fastän vallen är permanent
- Nysådda eller unga vallar, bekämpa ogräsen
  - Samma krav som på andra odlade grödor
- Vallens skick är inte mätbar – svårt ett entydigt säga vad som duger

DÅLIGA VALLAR 2/6

Ung vall, insådd föregående år
i skyddssäd

Borde ha slagits lite tidigare
men senast nu.

Övervakaren kan sanktionera
för oskötta ogräs.

DÅLIGA VALLAR 3/6

- FRÅGAN ÄR INTE:
  - HUR HINDRAR JAG ATT SKIFTET BLIR PERMANENT GRÄSMARK?
- FRÅGAN ÄR:
  - BORDE VALLEN FÖRNYAS FÖR ATT VARA STÖDDUGLIG?

DÅLIGA VALLAR 4/6

Trädrötter kommer in på åkern om den varit länge obearbetad.

DÅLIGA VALLAR 5/6

- Anmäl inte som vall
- Naturvårdsvall,
beror på
övervakaren

DÅLIGA VALLAR 6/6

VAD GÖRA?

- Gränsfall lönar sig att slå tidigt och ofta
- Kan anmälas som svartträda
  - För träda betalas inte miljöersättning
  - Minimikrav är slätter, men det löser inte problemet
  - Bryter vallåren
- Bekämpa ogräsen och förnya växtligheten så att den ser ut som odlad vall
  - Lätt bearbetning och omsådd förbättrar inte läget
  - Idealet skulle vara att odla på riktigt åtminstone ett år (inte alltid möjligt)
  - **Så inte mångfaldsåker på de här områdena!**

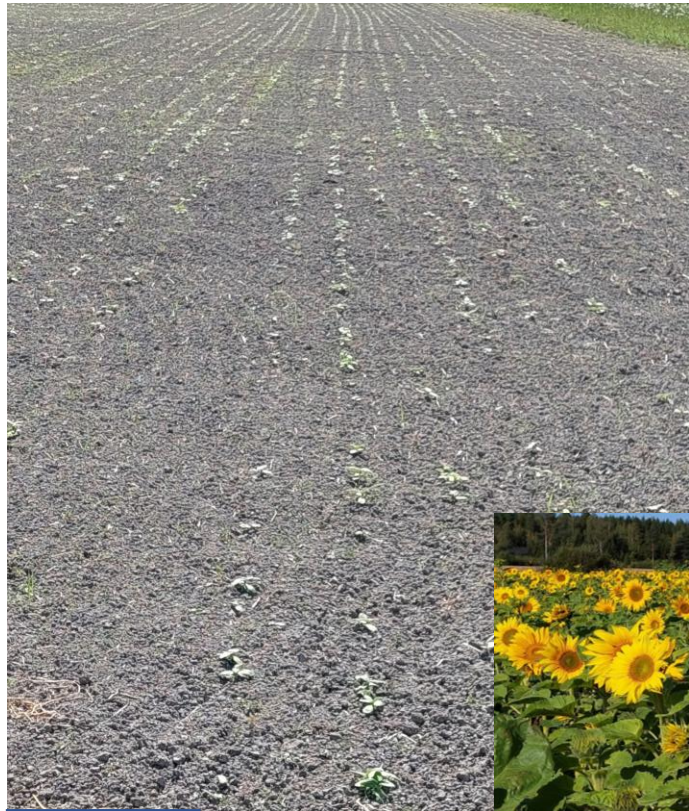
MÅNGFALDSVÄXTER

- En produkt som samhället köper av er.
- Köparen har vissa förväntningar på produkten.
- Uppfyllda förväntningarna är man villig att betala.

MÅNGFALDSÅKRARNAS UTMANINGAR

- Begränsad möjlighet till ogräsbekämpning
- Ofta långsam etablering
- Små frön, små mängder är svåra att så
- Många av växterna kräver varma förhållanden, eller är kräsna med jordmånen
- Sommarens värme- och fuktförhållanden kan man inte påverka
- Vad får ni på handeln i utsädet? Hönshirs?

Pollineraråker 2023
 Sådd 15.5, torra
 förhållanden,
 höstplöjd,
 Solros, facelia,
 persisk klöver
 Alla bilder samma
 åker

15.7

2/4

11.6

11.6

12.8

22.9

SÅDD AV MÅNGFALDSÅKER

- Ogrässlituationen på skiftet borde vara i skick
- Undvik direktsådd och ytspridning, men anpassa också bearbetningen efter jordart och växter
- Så småfrön grunt och stora djupt
- Små frön som sås i små mängder, klarar utmatningen av det?
- Såtiden enligt växten, men i varm jord
- Så inte värme- och ljuskrävande växter på skuggiga skogsåkrar

VÄXTBLANDNINGEN

- Använd en blandning som innehåller växter som klarar olika förhållanden och som har olika utvecklingstakt
- Gör gärna blandningen själv, lättare att bedömma kvaliteten på utsädet om det bara innehåller ett fröslag
- Kom ihåg inhemska alternativ: ärt, bonböna och olika spannmål
- Kontrollera godkända blandningar
- Sortera utsädet

SKYDDSZONER

- Förbindelse
- Växtligheten skall slås årligen och bärgas
- Växtmassan ska bärgas alltid när zonen slås
- Förkastas, bryts eller glöms förbindelsen krävs allt stöd som lyfts för arealen tillbaka börjande från första förbindelseåret
- Exempel: Första året 2023, skötseln godkänns inte 2026
  - Stödet 2026 beviljas inte
  - Stödet 2023, 2024, 2025 krävs tillbaka

Slåtter

- Kolla grödans slåtterkrav, ska oftast slås senast 15.9.
- Spannmålsskörden inleds vanligen i början av augusti och fortsätter in i september
- Gör ni slåttern i slutet av juli innan skörden har det följande fördelar:
  - Slåttern syns bra och i tid för satelliten
  - Krockar inte med skörden
  - Arbetet görs under goda förhållanden

Satellitövervakningens utredningsbegäran

1/4

DET KOM ETT FOTOUPPDRAG TILL VIPU-MOBILEN

- Läs noga igenom, vad ska bilden visa, när ska den tas
- Ta bilden utan dröjsmål då det är möjligt att visa det som frågas efter
  - När mångfaldsåkerns växter syns, när hela åkern är slagen, när växtligheten har bevarats tillräckligt länge
- Ta bilden dagstid vid uppehåll utan dimma
- Ta gärna två bilder, en lite närmare och en översiktsbild
  - Tumregel: fotografens fötter får inte synnas på bilden
- Skriv tilläggsuppgifter
- Skicka in i god tid

Satellitövervakningens utredningsbegäran

2/4

VARFÖR VIKTIGT ATT VARA I GOD TID

- Kan vara en flerstegs dialog mellan odlaren och myndigheten
- Om bilden förkastas kan man ännu åtgärda felet, skicka en ny bild, skicka tilläggsuppgifter, ändra eller återta ansökan för skiftet
- 15.9 sista dagen då slätter och fotografering av den kan göras
- 1.10 sista ändringsdagen
- **13.10** sista dagen för inskickandet av bilder

Satellitövervakningens utredningsbegäran 3/4

Mångfaldsåker

Bedömning

- Hittas anmälda och krävda växter?
- Är växterna tillåtna?
- När är växtligheten grundad?
- Är grundandet gjort enligt reglerna?
- Finns här för mycket ogräs?

Behandling

- **Bilden förkastas.**
- **Ny begäran skickas: bild där anmälda växter syns, tilläggsuppgifter om utsädesmängd, såtidpunkt och –metod**
- **Utvecklingskurvor från EVK**

Satellitövervakningens utredningsbegäran 4/4

DESTO SENARE DESTO FÄRRE ALTERNATIV

- Exempel, slåtter av produktionsvall
  - Bilden förkastas 10.9 > slå åkern, skicka in bild eller ändra grödan
  - Bilden förkastas 16.9 > Alternativ från bästa till sämsta:
    - Kan ni ändra växten så att slåttertvånget försvinner?
    - Åtra stödet för skiftet
    - Få sanktioner
  - Bilden förkastas 2.10, har ni inte en godtagbar bild tagen senast 15.9 blir det sanktioner
  - Bilden förkastas 14.10, blir alltid sanktioner